

Lokalt utviklingsarbeid og læreplan

Kulturskoledagene i Tromsø

01.10.2015

Inger Anne Westby

Oppgaven

- Å utarbeide lokale læreplaner;
  - Hva innebærer det?
  - Hvorfor skal vi gjøre det?

Ett skritt tilbake

- Hvilke intensjoner lå bak ønsket om en ny rammeplan?
- Hvor står vi akkurat nå?
- Hva er mulighetene?

Fra Rammepplan for kulturskolen

- Den enkelte kulturskole er ansvarlig for å utvikle **lokale læreplaner** med basis i rammeplanen for alle fag skolen tilbyr.
- Den enkelte kulturskole avgjør selv fagtilbudet, organisering av tilbudene og utformingen av lokale læreplaner på grunnlag av rammeplanen. **Innenfor de fagene skolen tilbyr, skal den lokale læreplanen omfatte beskrivelse av alle tre programmene.**
- Kulturskolelæreren og -lederen bør i større grad skoles i **utforsking og dokumentasjon av egne praksiserfaringer**, gjerne i samarbeid med høyere utdanning. Kulturskolens personale bør ha muligheter til å delta i regionale, nasjonale og flernasjonale fag- og forskningsnettverk.

1.2. Kulturskolens formål

- Kulturskolen skal bidra til barn og unges danning, fremme respekt for andres kulturelle tilhørighet, bevisstgjøre egen identitet, bli kritisk reflekterende og utvikle egen livskompetanse.

Kulturskolens verdigrunnlag

- «Kulturaktiviteter gir arenaer for tilhørighet og sosialt fellesskap. Av stor betydning er det også at kulturaktiviteter gir skolering til deltagelse i det uenighetsfellesskapet som er en forutsetning for et fungerende demokrati» (Kulturutredningen 2014 s.10)
- Kulturskolen er en sentral del av den sammenhengende utdanningslinjen som kvalifiserer elever til videregående opplæring i kunstfag og til høyere kunstfaglig utdanning

Bredt anlagt syn på kunstens og kulturens funksjoner

- Kunst som erkjennelsesvei
  - som bidrag å forstå seg selv (og andre) som menneske(r)
- Kunst og kultur har dannende og personlighetsdannende funksjoner
  - som identitetsmarkør, skaper tilhørighet, sosiale og kulturelle felleskap
- Kunst og kultur har konkrete nyttefunksjoner
  - Generelle pedagogiske effekter
- Kunst har terapeutiske funksjoner
  - Selvregulering
- Kunst har rekreasjons- og underholdningsfunksjoner

Kulturskolen mål:

- gi alle elever mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter i kunstfag
- gi alle elever mulighet til å finne og formidle egne kunst- og kulturuttrykk
- styrke elevenes estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse
- styrke elevenes evne til kritisk refleksjon og selvstendige valg
- gi fordypningsmuligheter som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning innen kunst- og kulturfag
- i samarbeid med skoleverket bidra til et helhetlig kunst- og kulturfaglig tilbud til alle barn og unge
- som lokalt ressurscenter medvirke til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse
- i samarbeid med kulturlivet tilby kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet

Summeoppgave:

- I hvilken grad mener du at kulturskolen i dag bidrar til å nå disse målene?

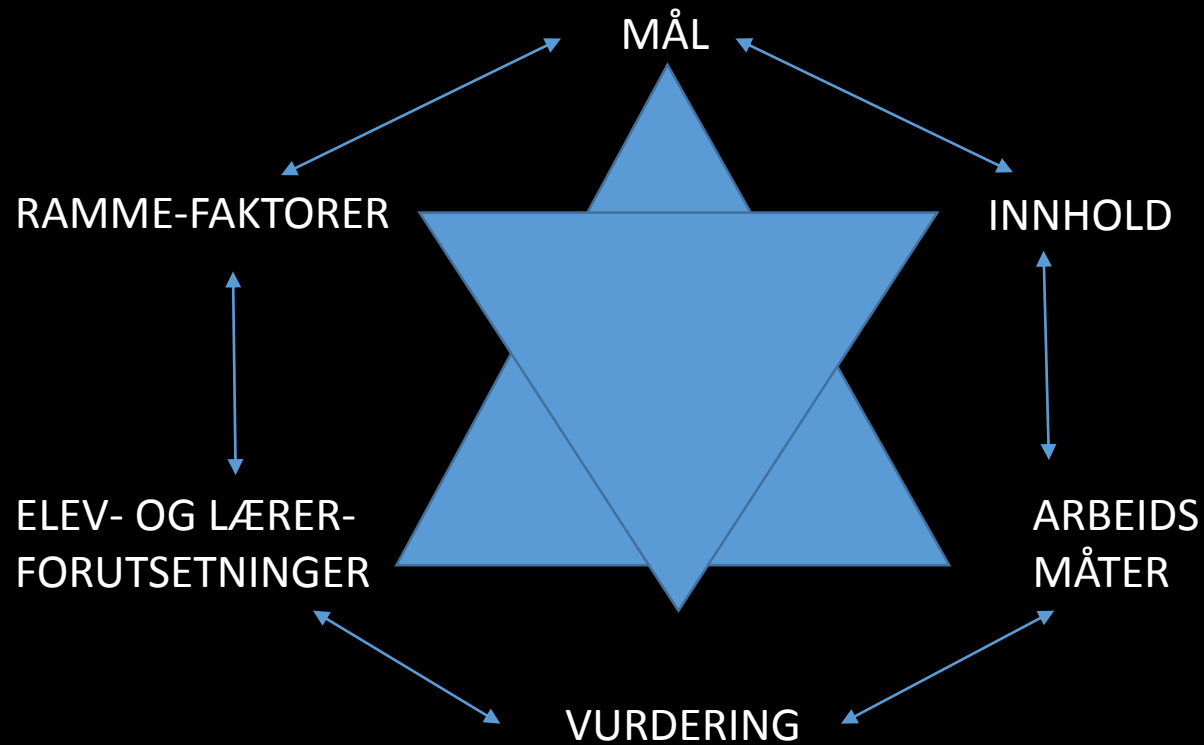
Nye utfordringer

- Graderte programmer
- Større fleksibilitet i undervisnings/-innhold og -organisering
- Tydeligere krav til dokumentasjon av hva elevene skal lære og hvordan de skal lære dette

Et regnestykke:

- En elev vil gå på kulturskolen for å kvalifisere seg til opptak i høyere utdanning?
- Gitt at du trenger ca 8000 timer øving som forberedelse;
  - Hvor mye må en elev øve pr uke i de 12 årene (fra 6 til 18 år) som kulturskoleelev?
- Ca 14 timer – eller 2-3 timer pr dag
- Hvordan kan kulturskolen tenke for å møte en slik utfordring om volum og intensitet for den enkelte elev?

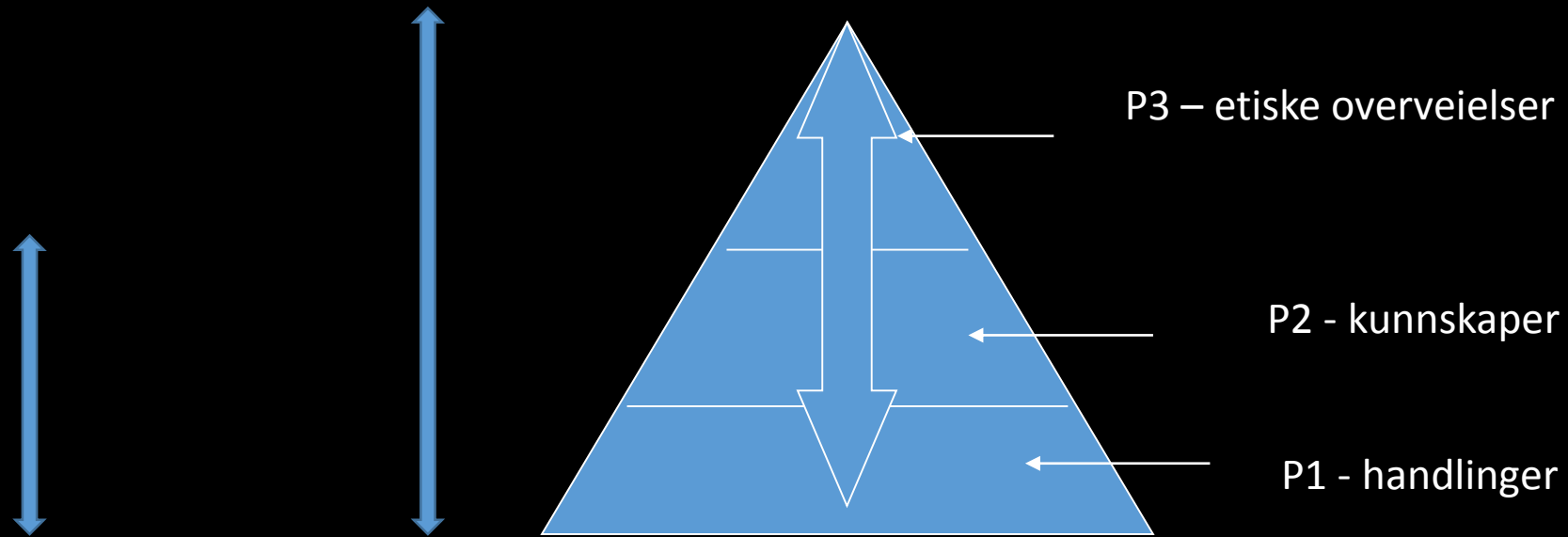
Den didaktiske relasjonsmodell

En didaktisk orientering

- Didaktikk handler om hvordan vi **planlegger, begrunner, velger, gjennomfører og evaluerer** vår egen virksomhet som pedagoger
- For å utvikle **gode kunstpedagogiske fagmiljø**, trenger vi å snakke sammen om hva vi gjør, hvordan og hvorfor
- Didaktikk plasserer fagene våre i skole og samfunn
- Påstand: Kulturskolene trenger sterke, samarbeidsorienterte fagmiljø for å kunne gi elevene det optimale tilbud innenfor de rammene vi står over.

Pedagogens praktiske yrkesteori

Refleksjon som forutsetning for å utvikle faget og egen yrkesteori

- Praktisk yrkesteori – hva er det?
  - .....private, sammenvevde, men stadig foranderlige system av kunnskap, erfaringer og verdier som til enhver tid har betydning for vår undervisningspraksis (Handal/Lauvås)
- Praktisk yrkesteori – HANDLING, KUNNSKAP og FERDIGHETER og UTFORSKNING av egen praksis
  - Planarbeid som faglig fellesskap
  - Muligheter for refleksjon ligger i forarbeid og etterarbeid
  - Refleksjon kan bidra til å skape forbindelseslinjer mellom nivåene i praksistrekanten

Erfaringens muligheter og begrensninger

- Muligheter –
  - Trygghet til å prøve ut nye arbeidsmåter, nytt materiale, nye organiseringsformer
  - Utvikle begreper for å dokumentere og diskutere
  - Eierskap, «levd liv», tillit og troverdighet
- Begrensninger-
  - «Dette har jeg prøvd mange ganger, og det har alltid virket. Hvorfor skulle det ikke virke fortsatt?»
  - Manglende evne/vilje til å se kontekstuelle endringer som utfordringer
  - Tillit og troverdighet er «ferskvare» – skapes bare gjennom kontinuerlig fornying

Hvordan vil vi arbeide med lokale planer for kulturskolen?

- Nasjonale føringer i rammeplanen
- Fagplanene – beskriver ulike program (Mål, innhold...)
- Progresjon (Eksempler? Minimumskrav?)
- Vurdering (kriterier? På programnivå? Rutiner for vurdering?)
- Kvalitetssikring (Tilbakemelding? Rapportering? Individbasert? Skolebasert?)

Hva bør læreplanene inneholde?

- Felles beskrivelser for mål, innhold og vurdering i hvert fag?
- Beskrivelser av de enkelte programmene (Mål, innhold, arbeidsmåter, progresjon, organisering og intensitet i undervisning/eget arbeid ....)
- Hvordan skal vi bruke planen for å vurdere undervisningen?
- Lokale valg – hva, hvordan?

Soria Moria – eller?

Hvordan kan vi gjøre arbeidet med lokale læreplaner til et spennende faglig utviklingsprosjekt?

Det lokale perspektivet

- Rammeplanen er veiledende
- Arbeidet med de to første kapitlene konsentrerte seg om å finne de overordnede føringer for hva som skal kjennetegne en kulturskole
- Det lokale arbeidet skal fortolke de nasjonale føringene inn i de lokale behov og den lokale praksis
- Bidra til en videre utvikling av «best practice» og en tydeligere beskrivelse av hva denne praksisen består av

Veien videre

Hva har vi?

- Mye god undervisningspraksis
- Praksisen er i liten grad formulert og verbalisert
- Det kan være vanskelig for andre enn læreren å vite hva som foregår i undervisningen, hvilke valg læreren tar og hvordan den enkelte elev sikres best mulig opplæring
- Det lokale læreplanarbeidet skal både ivareta den gode undervisningen og bidra til nytenking når det gjelder innhold, arbeidsmåter og organisering av undervisningen

Individuelle utfordringer:

- Hva har du lyst til å videreutvikle i din undervisning?
- Hvordan vil du jobbe med dette NÅ?
- Bruk 3 minutter individuelt og 3 minutter med en kollega.

Samarbeid og samhandling i praksisfellesskap

- Hvordan kan vi skape forum og klima for samarbeid mellom kollegaer og på tvers av fag?
- Kulturskolenes særtrekk;
  - som skoleslag uten forskrifter og juridisk forpliktende læreplanverk
  - som selv må sette sine standarder og vise resultat

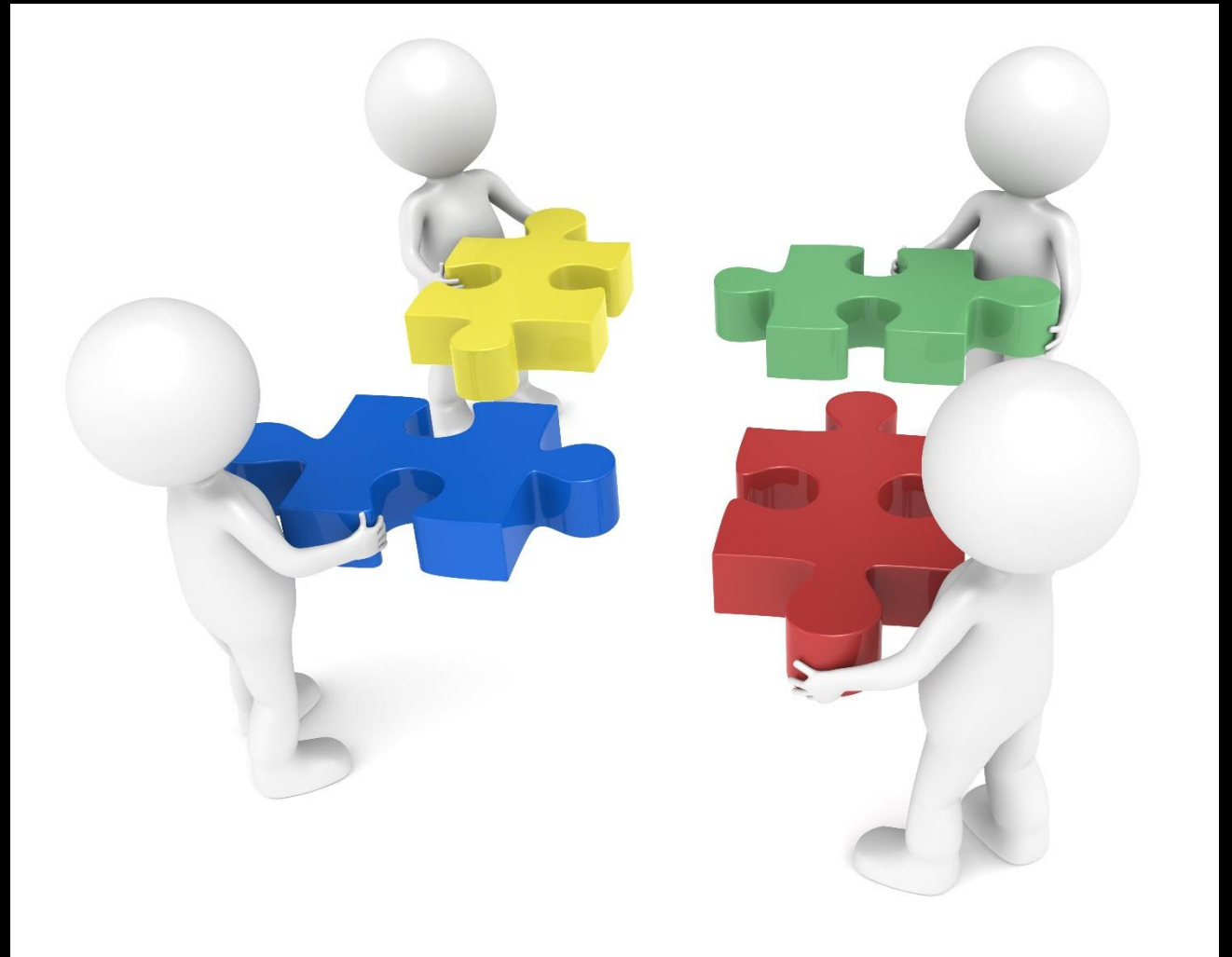
Lokalt læreplanarbeid som utviklingsarbeid

- Utforsking av etablert praksis
  - Hvordan beskrive det vi allerede gjør?
  - Hva er styrkene og utfordringene i vår undervisning?
  - Hvordan kan mitt fag/emne videreutvikles når det gjelder innhold og arbeidsmåter?
- Aktivere praksisfellesskap
  - Faglige nettverk
  - Tverrfaglige nettverk

Hva med kvalitetssikringen?

- Hvordan definere kvalitet?
- Har vi behov for ulike kvalitetskriterier:
  - Pedagogiske
  - Kunstneriske
  - Filosofiske
- Ulike kvalitetsområder
  - Undervisnings- og læringskvalitet
  - Kvalitet i rammefaktorene
  - Virksomhetskvalitet
- Hvem skal være med å diskutere kvalitetsspørsmålene?

Hvilke muligheter
ligger i å etablere
praksisfellesskap?

Hva betyr det å drive et lokalt utviklingsarbeid?

- Samarbeid
  - Internt
  - Eksternt
- Forpliktelser
  - I eget personale
  - Overfor elever og foreldre
  - Oppdragsgivere
- Egenutvikling
  - Motivasjon
  - Inspirasjon

Kompetanseutvikling i egen virksomhet

Kompetanse er summen av

kunnskaper

ferdigheter

inspirasjon

idèutvikling

erfaringsdeling

Systematikk

Hvordan bygger vi opp et system for god undervisning i våre fag?

LYKKE TIL I DET VIDERE ARBEIDET!

- Takk for oppmerksomheten!